C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosar nr.1r-678/24 Judecătoria Orhei, sediul Rezina
Nr.PIGD 1-24078179-03-1r-21102024 Judecător: Ludmila Tetiu

D E C I Z I E
În numele Legii

03 aprilie 2025 municipiul Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În completul compus din:
Președintele completului, judecător Ghenadie Liulca
Judecători Ludmila Iarmaliuc, Aurelia Andronache

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursurile avocaților Mustea Constantin și Namolovan Igori în interesul inculpatei Reu Angela declarate împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 26 septembrie 2024, prin care:

Reu Angela *****, născută *****, originară și domiciliată în s.*****, concubinează, nesupusă serviciului militar, studii medii incomplete, 2 copii la întreținere, la evidența medicului psihiatru, narcolog nu se află, moldoveancă, cetăţeancă a Republicii Moldova, IDNP *****, anterior condamnată prin:

-sentința Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești la 17.11.2021, în baza art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal la pedeapsa penală de 4 ani și 6 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei; pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani, antecedente penale nestinse,

a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.201/1 alin.(1) lit.a) Cod penal.

Termenele de judecare a cauzei:

- instanța de fond: 16 iulie 2024 - 26 septembrie 2024.
- instanța de recurs: 05 februarie 2025 – 03 aprilie 2025.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursurilor, materialele cauzei, pentru expunere asupra cererilor de recurs, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 26 septembrie 2024 Reu Angela, a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.201/1 alin.(1) lit.a) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 ani în penitenciar semiînchis pentru femei.

În baza art.85, 90 alin.(10) Cod penal prin cumul de sentinţe i s-a adăugat parţial la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 17 noiembrie 2021 (în baza art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal de 4 ani și 6 luni închisoare, în baza art. 90 Cod penal fiind suspendată condiţionat executarea pedepsei pe un termen de 5 ani), stabilindu-i-se lui Reu Angela pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Până la rămânerea definitivă a sentinţei, în privinţa inculpatei Reu Angela s-a aplicat măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara.

S-a încasat din contul inculpatei Reu Angela, în beneficiul statului suma de 320,00 (trei sute douăzeci, 00) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea expertizei judiciare.

Pentru a se pronunţa în sensul celor expuse, instanţa de fond a constatat că, Reu Angela, la data de 19 mai 2024, pe la ora 01:00 min. aflându-se în gospodăria proprie situată în s.*****, în urma unei certi cu concubinul Galațchii Alexandr, intenționat, l-a intimidat cu scopul de a-și impune voința și controlul personal asupra victimei și a aruncat cu o ceașcă (cană din porțelan) în direcția acestuia, lovindu-l în regiunea capului, cauzîndui *****care conform raportului de expertiză judiciară nr. 202421D0165 din 05.06.2024, se califică ca vătămare ușoară a integrității corporale sau sănătății.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Reu Angela a comis infracțiunea prevăzută de art.201/1 alin.(1) lit.a) Cod penal - violența în familie, adică acțiunea

intenționată comisă de către un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare şi alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

Sentința de condamnare a fost atacată cu recurs de către avocatul Mustea Constantin în interesele inculpatei Reu Angela solicitând casarea parţială a actului judecătoresc recurat, în partea stabilirii pedepsei penale pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru primă instanţă, prin care faţă de inculpata Reu Angela să fie aplicată o pedeapsă în mărime de 6 luni închisoare, cu aplicarea suspendării condiţionate a executării pedepsei potrivit modului prevăzut de art.90 alin.(1,11) Cod penal.

În motivarea solicitărilor, apărarea a precizat că, inculpata Reu Angela a recunoscut integral vinovăţia sa în săvîrşirea infracţiunii incriminate, a solicitat ca judecata să se facă în termen restrâns şi fără careva cheltuieli suplimentare - adică pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, a explicat motivele ce au condus la comiterea faptei, s-a căit sincer de faptele comise şi a promis public pe viitor să nu mai săvârşească alte fapte infracţionale.

A notat că, instanţa judecătorească nu a apreciat nici într-un mod poziţia părţii vătămate privind faptul că anume comportamentul părţii vătămate a provocat ca inculpata să arunce în direcţia lui acea cană, faptul că nu are careva obiecţii faţă de inculpată, nu este de acord cu aplicarea faţă de inculpată a pedepsei cu închisoare, fiind de acord cu o pedeapsă minimă şi non-privativă de libertate.

Indică că, instanţa declarativ a motivat că „ *la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei va ţine cont de gravitatea infracţiunii săvîrşite, de motivul acestora, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuiază ori agravează răspunderea, de influienţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale acestuia* ”, instanţa nici nu a ţinut cont de aceste circumstanţe, deoarece, cu referire la persoana inculpatei Reu Angela, s-a luat în considerare doar faptul condamnării anterioare pentru infracţiune similară.

Deci, potrivit materialelor cauzei, inculpata Reu Angela, pe de o parte a comis o faptă similară în perioada termenului de probațiune, pe de altă parte, a recunoscut vinovăţia integral, a dat dovadă de căinţă sinceră, a conlucrat cu organele de anchetă şi nu s-a eschivat de răspundere penală, situaţie care potrivit art.78 alin.(4) din Codul penal se consideră ca concurs de circumstanţe agravante şi atenuante şi instanţa de fond la stabilirea pedepsei a avut obligaţia să ţină cont de

aceste circumstanţe favorabile inculpatei şi a avut suficiente premise legale de a mai acorda inculpatei o ultimă şansă de a dovedi prin comportare exemplară şi muncă cinstită că ea poate să se corecteze în societate şi fără a fi izolată de mediul normal de viaţă.

Dezacordul cu sentința în cauză prin recursul formulat și-a expus în interesul inculpatei Reu Angela și avocatul Namolovan Igori optând întru casarea integrală a sentinţei Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 26 septembrie 2024, pronunţarea unei hotărâri judecătoreşti noi, prin care Angelei Reu să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare, pe un termen cât mai scurt posibil, în baza art. 96 din Codul penal, adică executarea pedepsei să fie amânată până când ultimul din copii lui Reu Angela va atinge vârsta de 8 (opt) ani.

În argumentare, a menționat că, inculpata Reu Angela, din start, încă la etapa urmăririi penale şi-a recunoscut vina în fapta comisă şi se căieşte activ de cele întâmplate, în şedinţa de judecată preliminară, până la începerea cercetării judecătoreşti inculpata Reu Angela a recunoscut în totalitate faptele menţionate în rechizitoriu, a recunoscut vina, nesolicitând administrarea de probe noi, prin cerere scrisă personal, a solicitat examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, pe care le recunoaşte şi asupra cărora nu are careva obiecţii, Reu Angela cu partea vătămată Alexandr Galaţchi se află în relaţii bune, cel din urmă a solicitat ca Reu Angela să nu fie judecată, deoarece el o iartă şi că careva pretenţii faţă de dânsa, nu are.

Consideră că anume partea vătămată a fost iniţiatorul altercaţiei, el primul a împins-o pe concubina s-a care s-a lovit cu capul de sobă, nu este pentru prima dată când acesta venea în gospodăria ei şi provoca scandal. Alexandr Galaţchi nu a dorit şi nici după aceasta nu doreşte şă-şi schimbe domiciliul şi să o lase în pace pe Reu Angela. Anterior, din cauza comportamentului neadecvat a concubinului Alexandr Galaţchi, însăşi Reu Angela a avut de suferit.

Relevă că, instanţa de fond la aplicarea pedepsei nu a ţinut cont de faptul că inculpata are la întreținere doi copii minori: *****, născută la ***** şi *****, născut la *****. Minorii, ***** nu au alt întreținător/reprezentant legal. Conform datelor din certificatele lor de naştere la rubrica „tată” nu este indicată nici o persoană, apărarea considerând oportun şi necesar ca instanţele judecătoreşti să aplice prevederile art. 96 din Codul penal, adică amânarea executării pedepsei inculpatei până când copii minori vor împlini vârsta de 8 ani.

Colegiul penal reține că, potrivit prevederilor art. 447 alin.(1) Cod de procedură penală (1) *Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

Până la data examinării recursului, părțile nu au prezentat referință pe marginea recursului, fapt ce nu împiedică examinarea lui.

Colegiul, urmare a verificării aspectelor de fapt și temeiului de drept pentru recurs în raport cu materialele cauzei penale, va dispune respingerea recursurilor ca fiind nefondate, păstrând fără modificări soluția judiciară, pe care o consideră întemeiată.

În drept, conform art.437 alin.(l) pct.1[4]) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Potrivit art.448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Art. 449 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală prevede că, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: recursul este nefondat.

În fapt, Colegiul concluzionează, caracterul întemeiat a sentinței de condamnare în latura ce ține de constatarea faptelor penale și încadrarea juridică corectă a acțiunilor inculpatei Reu Angela, rezultată din examinarea ei obiectivă și multiaspectuală, cu cercetarea nemijlocită de către instanța de fond a bazei probante administrate pe caz, la care părțile au avut acces în egală măsură.

Din conținutul cererilor de recurs rezultă că, apărarea în interesele inculpatei nu contestă încadrarea juridică a faptei, cea din urmă recunoscând comiterea ei, ci doar și-au expus dezacordul cu pedeapsa penală sub formă de privarea de libertate, solicitând atenuarea ei, inclusiv și prin prisma art.90 și art.96 Cod penal.

Or, probele verbale și cele scrise puse la baza sentinței de condamnare, determină temeinicia concluziei judiciare privind comiterea de către Reu Angela a infracțiunii prevăzute la art.201/1 alin.(1) lit.a) Cod penal.

Totodată, dat fiind contestarea sentinței doar în latura pedepsei penale stabilite inculpatei Reu Angela, Colegiul se va expune numai în această parte, reținând caracterul ei motivat și argumentat, bazat pe aspectele de drept și împrejurările faptice a cauzei.

Or, potrivit prevederilor art.61 alin.(2) Cod penal, *pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea şi resocializarea condamnatului, precum şi prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni atît din partea condamnaţilor, cît şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.*

Colegiul apreciază că, instanţa de fond la stabilirea pedepsei a ţinut cont şi s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.61 alin.(2) Cod penal, precum şi de criteriile generale de individualizare a pedepsei potrivit prevederilor art.75 Cod penal, în special celor de la art.80^1 alin.(1) Cod penal, ce garantează vinovatului reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă în cazul pedepsei cu închisoare corect reținând că, scopul pedepsei penale este cel de restabilire a echității sociale și corectarea celui vinovat, întru prevenirea comiterii atât de către el, cât și de către alte persoane a faptelor penale cu conținut analogic.

Astfel încât, numindu-i inculpatei, prin prisma exigențelor art.85 Cod penal, pedeapsa închisorii pe termen definitiv de 5 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, instanța a ținut cont de personalitatea ei ce nu este la prima abatere de lege, anterior fiind supusă răspunderii penale pentru faptă analogică (f.d.121), urmând a se reține și cazierul contravențional destul de variat, ce atestă atragerea la răspundere contravențională cel mai des pentru consumul băuturilor alcoolice în locuri publice, nefiind executate toate sancțiunile contravenționale stabilite (f.d.168-170), infracțiunea imputată la moment fiind comisă în perioada de probațiune, alăturându-se și caracteristica oferită de administrația Primăriei *****, potrivit căruia Reu Angela se manifestă ca o persoană cu un comportament neadecvat în familie și societate, constatându-se comportări agresive față de persoanele cu care conlocuia, parvenind plângeri din partea membrilor familiei sau localnicilor (f.d.174).

În asemenea circumstanțe, Colegiul cu deplină solidaritate se afiliază concluziei instanței de fond privitor la executarea de către inculpata Reu Angela a pedepsei închisorii pe termenul indicat în sentința recurată, prin urmare respingând cerințele apărării de aplicare, cazului dedus judecății, a reducerii pedepsei penale.

Întru excluderea și prevenirea comiterii de noi fapte antisociale pasibile răspunderii penale, pedeapsa închisorii ei numită este una proporțională, strict individualizată și necesară, motiv pentru care solicitarea atenuării ei urmează a fi respinsă ca nefondat.

Respectiv în speță se atestă caracterul proporțional a pedepsei numite în raport cu fapta comisă și personalitatea inculpatei, fapt pentru care în respingerea doleanțelor privind aplicarea unei pedepse mai blânde, Colegiul reține că recunoașterea vinovăției prin acceptarea probatoriului administrat pe caz și manifestarea unei căințe sincere, au constituit temei pentru aplicarea dispozițiilor art. 364 Cod procedură penală, asigurând reducerea limitelor pedepsei penale, ceea ce face imposibilă invocarea acestor circumstanțe ca temei de aplicare a unei pedepse mai blânde, comportamentul manifestat de inculpată prin continuarea activității criminale nu-i acordă credibilitate în reeducare și sincera intenție de a nu mai sta pe cale criminală, pentru prevenirea cărei, ea urmează să-și execute pedeapsa ei stabilită prin sentința instanței de fond.

Ce ține de solicitarea apărătorului Mustea Constantin privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatei Reu Angela, Colegiul penal reiterează faptul că, suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia. Prin urmare, în sensul legii, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei, instanța trebuie să dea o motivare suplimentară, din care considerente just a concluzionat că nu este rațional ca inculpata să execute real pedeapsa stabilită.

Colegiul oferă deplină forță constatărilor instanței în ce privește inaplicabilitatea speței a dispozițiilor art.96 Cod penal - *femeilor condamnate gravide şi persoanelor care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani, cu excepţia celor condamnate la închisoare pe un termen mai mare de 5 ani pentru infracţiuni grave, deosebit de grave şi excepţional de grave, infracţiuni prevăzute la cap. I, II, III, VII, VIII, XIII şi XVI, instanţa de judecată le poate amîna executarea pedepsei pînă la atingerea de către copil a vîrstei de 8 ani.*

Or, analizând condițiile în care poate fi acordată amânarea executării pedepsei pentru femei gravide şi persoane care au copii în vârstă de până la 8 ani, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatei, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Astfel, în acest context instanța obiectiv a completat că, inculpata Reu Angela anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, fiindu-i stabilită o pedeapsă non privativă de libertate și în perioada de probațiune ultima a comis o nouă infracțiune. La fel, potrivit anchetei sociale f.d. 174, ea se caracterizează negativ, nefiind angajată în câmpul muncii, în familie persistă deseori certuri, se face abuz de băuturi alcoolice, se aplică violența fizică, ceea ce se răsfrânge negativ asupra copilului minor *****, care nu este alimentată echilibrat din lipsa de resurselor financiare. Mai mult, celălalt copil a fost luat forțat de tatăl biologic, pentru îngrijire.

În atare împrejurări, Colegiul penal instituie că, pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală şi corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părţii generale a Codului penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Astfel, Colegiul penal nu constată prezența circumstanțelor sau a erorilor de drept ce a-r genera casarea hotărârii atacate sub aspectul invocat şi aplicarea față de inculpată a unei mai blânde pedepse, după cum se solicită în cererile de recurs declarate, or, o pedeapsă neechitabilă pericolului social și gravității faptelor săvârșite, nu numai că nu va aduce la corectarea celui vinovat, ci ar determina neîncrederea societății și a persoanei în funcționarea legii.

Cu atât mai mult, că măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

În același context, Colegiul ține să menționeze că, violența domestică fiind un viciu ce afectează regulile morale și cele sociale, stabilite de societate, urmează a fi exclusă prin acordarea deplinei asistențe din partea statului potențialelor victime, protejându-le de atacurile violente a membrilor familie sale.

Totodată, Colegiul reține, că dreptul la viață și integritatea corporală este garantat de art. art. 2 și 3 a Convenției, Declaraţia Universală a Drepturilor Omului (1948), și Constituţia Republicii Moldova ce garantează dreptul tuturor oamenilor (femei, bărbaţi, copii) la viaţă fără violenţă și integritate corporală, ei născându-se liberi şi egali în demnitate şi cu drepturi, ceea ce fundamentează, că cetăţenii Republicii Moldova sunt egali în faţa legii şi a organelor de stat, care garantează fiecăruia dreptul la viaţă, inviolabilitate fizică şi psihică, având obligația de a respecta şi proteja viaţa personală şi familială a fiecărui cetățean.

Colegiul penal consideră drept relevantă speţei jurisprudenţa CtEDO, potrivit căreia, în cazurile de violenţă domestică, drepturile agresorului nu pot să ia locul drepturilor victimei la viaţă şi integritatea fizică şi mentală *(hotărîrea din 09.06.2009 în cauza Opuz vs Turca, cererea nr. 33401/02)*. Mai mult, Curtea a relevat că tema violenţei în familie nu este o chestiune privată sau de familie, ci o chestiune de interes public, care implică acţiunea eficientă a statului. Prin urmare, autorităţile au obligaţia pozitivă de a proteja părţile vătămate care sunt maltratate de membrii familiei sale, (în speţă, concubinul inculpatei), iar sarcina instanţei de judecată este de a acorda o atenţie sporită atunci când membri familiei susţin că ar fi victime ale violenței în familie.

De aceea, pedeapsa închisorii aplicată inculpatei de instanța de fond, în împrejurările cauzei expuse mai sus, rămâne a fi una utilă și rațională pentru executare, urmărind scopul conștientizării caracterului infracțional a acțiunilor comise, violența domestică ca un viciu a societății, urmând a fi contracarată prin măsuri drastice întreprinse împotriva eventualilor violatorii, pentru a nu admite încălcarea dreptului garantat la viață și integritate fizică și psihică a persoanelor victimizate, fapt pentru care, Colegiul conchide necesitatea păstrării sentinței fără modificări, respingând recursurile formulate de partea apărării.

În conformitate cu art.449 alin.(1) pct.1) lit.a), art.416 - 418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Respinge ca nefondate recursurile avocaților Mustea Constantin și Namolovan Igori în interesul inculpatei Reu Angela declarate împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 26 septembrie 2024 pe cauza penală în privința **Angelei Reu**, cu menținerea sentinței fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Ghenadie Liulca

Judecători: Ludmila Iarmaliuc

Aurelia Andronache